

Indhold

13 **Skaldyr bidrog til vores overlevelse i starten**

19 **Om østersarter**

25 **Østersspor gennem tiderne**

27 Stenalderens østersdynger

28 Grækerne og romerne

34 Østers i renæssancen

37 Østersbestandene truet af overfiskning

43 Europæerne fandt et østersparadis i Amerika

43 *Chesapeake Bay - et østersklondike*

50 *Manhattan: The Big Oyster*

57 **Den danske østershistorie – fra stenalderen til nutiden**

58 De første danskere boede ved spisekammeret – Ertebøllekulturen

59 Skaldyrsbrugere ved Norsminde Fjord

61 Hvordan åbnede vore forfædre en østers?

62 Blev landbrug i Danmark forsinket af rige østersforekomster?

65 Østerskulturen på standby

66 Bragte Knud den Store østers til Vadehavet?

68 Kongens østers: fra subsistensressource til delikatesse

70 To østersbrands for borgerskabet i det 17. og 18. århundrede

70 Flensborgøsters fra de kongelige og de hertugelige banker

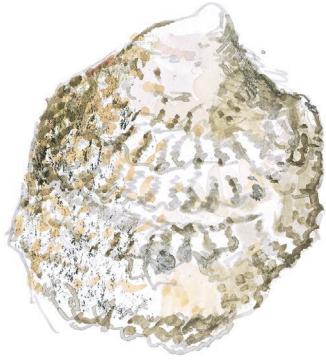
72 Husholderisk forvaltning af østersbestanden

74 Østers til hof, myndighedspersoner og præster

76 Højers østersepoke

77 Østersmarkedet: fra Højer til Skt. Petersborg

- 78 'Uholderisk' fiskeri, 1864 og de tabte østersbanker
80 Fladstrandsøsters
81 En storm baner vejen for Limfjordsøsters
82 "1½ pot brændevin til en tur"
84 Er limfjordsøsters kulturøsters?
85 Op- og nedture i Limfjorden
86 Erhvervsinteresser, videnskab og østers
88 "Skriver Du Østers eller fanger Du Havfruer til at sætte i Spiritus!"
91 Limfjorden som østersbassin
91 Østersfiskeri i Limfjorden med brile, dykker og skraber
94 Årsager til østersbestandens svingninger
95 Limfjorden har ikke været et naturligt levested for østers

97 **Livet som østers**

- 98 Østers' forsvar
98 *Panseret*
100 *Østersskallens struktur*
104 *Kappen har vigtige funktioner*
105 Østers' føde
105 *Gæller og fødepartikler i vand*
106 *Stillehavsøsters' DNA*
107 *En enzymstok i maven*
107 *Østers renser vandet*
109 *Østers spiser 'canned sun'*
110 *Hvor stor er den årlige skaltilvækst?*
111 *En østers svarende til skonummer 50+*
113 Østers' kønsliv
113 *Køn og befrugtning*
118 *Hvor godtfolk er ...*
119 Kan fjender kontrollere østers?
119 *Konsumenter*
123 *Snyltere og sygdomme*
125 *OsHV-1 μvar slår til!*

- 129 **Kulturøsters 'gone wild'**
129 Hvorfor har stillehavsøsters spredt sig?
136 Aktuel status for østers i Danmark
- 139 **Østers som økosystemingeniør**
139 Østerssamfund - en biocønose
141 Stillehavsøsters som økosystemingeniør
146 Forandrer østersrevene fuglelivet?
148 Øvrige konsekvenser af stillehavsøstersrev
150 Østersrev - *pro et contra*
- 151 **Østers - en ernæringsmæssig 'powerpakke'**
- 157 **Østers i forurenede miljøer eller i en algesuppe**
157 Truslen fra virus og bakterier
160 Algegifte - ASP, PSP og DSP
- 165 **Kultivering af østers**
- 173 **Smagen af østers**
- 177 Noter
186 Referenceliste
194 Fotos og illustrationer
197 Tak

